

■ Mesačník Transparency International Slovensko

■ Vychádza s podporou USAID

Vážení čitatelia,

jedným z obľúbených mýtov na Slovensku je, že korupcia na úrovni samospráv je nízka, resp. žiadna. Bohužiaľ, existuje veľa dôkazov o opaku.

Obce a najmä väčšie mestá už dnes spravujú majetok v hodnote desiatok miliónov a nezriedka aj niekoľkých miliárd korún. Táto suma pritom bude ďalej narastať. Napriek tomu nad hospodárením s takýmto verejným majetkom stále neexistuje efektívna inštitucionálna (externá, interná) ani verejná (občianska, mediálna) kontrola. Zákony sú deravé, ľudia často letargickí, chýbajú nezávislé lokálne noviny i zvolení hlavní kontrolóri. Završenie reformy verejnej správy tak môže mať ešte veľmi trpký koniec.

Ako z tejto hrozby von?

Neexistujú žiadne jednoduché riešenia. Medzi osvedčené protikorupčné nástroje patrí napríklad schvaľovanie právnych predpisov, ktoré posilnia právomoci kontrolných orgánov, spresnia úradnícke postupy či obmedzia priestor pre konflikt záujmov. Akokoľvek dobrý zákon, program alebo stratégia sú však bezmocné, ak medzi samotnými ľuďmi v obciach a mestách nie je dopyt po slušnosti, tlak na čistotu verejného života, hlad po spravodlivom spravovaní komunity.

Skutočným systémovým riešením potlačania samosprávnej korupcie teda môže byť jedine aktívny záujem občanov o veci obecne. A samozrejme ich účinná participácia na rozhodovaní o živote obce. Bude to ešte dlhý a ťažký proces. Občas možno aj neúspešný. Treba v ňom však vytrvať. Aj prvé zimné vločky miznú roztopené na chodníku. Po čase ale pokryjú krajinu a premenia ju na nepoznanie...

Vladimír Pirošík
spolupracovník TIS

Úplatného advokáta prepustil sudca na slobodu

(NÁRODNÁ OBRODA, 7. 2. 2004)

Sudca Okresného súdu (OS) Bratislava I prepustil bratislavského advokáta Miroslava L., ktorého polícia prichytila údajne pri preberaní stotisícového úplatku, na slobodu. Prokurátor podal voči tomuto rozhodnutiu sťažnosť. Rozhodovať o nej bude Krajský súd v Bratisla-

ve. Podľa dôveryhodného zdroja z prostredia justície v kauze vystupujú dvaja hlavní svedkovia, ktorí boli v minulosti viackrát súdne trestaní pre majetkové delikty. Minister vnútra SR Vladimír Palko informoval, že polícia prichytila Miroslava L. v bratislavskom hoteli Kyjev po tom, ako prevzal úplatok 100-tisíc

Sk za to, že bude konať v neprospech svojho klienta. Pri akcii použila agenta. Podľa V. Palka advokát zinkasoval peniaze za to, že nepodá v súdnom spore o pozemok v Podunajských Biskupiciach odvolanie. Advokát zastupoval na OS Bratislava II klienta, ktorý v decembri minulého roka spor prehral. ◆

Za údajné podplácanie Daniel Lipšic sťažnosť nepodá

(SME, 4. 2. 2004)

Kauza údajného podplácania v miliardovom tendri na dodávku informačného systému štátnej pokladnice sa definitívne skončila

oslobodením konateľa firmy Siemens Business Services Petra Prónaya. Minister spravodlivosti SR D. Lipšic sa na základe preštudovania spisu rozhodol, že nepodá na Najvyšší súd SR

sťažnosť pre porušenie zákona. Trestná sekcia ministerstva spravodlivosti totiž nezistila v kauze, ktorú niektorí politici označovali ako boj proti korupcii, žiadne porušenie zákona. ◆

Župana Tomečka zaujíma pôda pri novej automobilke

(PRAVDA, 21. 2. 2004)

Firma, v ktorej má vplyv šéf Trnavského VÚC Peter Tomeček, skupuje pôdu pri budúcej automobilke PSA Peugeot Citroen. Ide jej o pozemky v bezprostrednom susedstve, kde o nedlho vznikne na ďalších 50 hektároch priemyselný park pre dodávateľov PSA a budú sa vykupovať. Trnavská spoločnosť Železničná preprava kúpila podľa

katastra vyše šesť hektárov pôdy od deviatich vlastníkov v zrýchlenom konaní. Šéfom dozornej rady ŽOS je podľa obchodného registra župan P. Tomeček, predsedom predstavenstva je Vladimír Poor. Podľa Daniely Zemanovičovej z Transparency International Slovensko členstvo župana v dozornej rade súkromnej firmy môže znamenať, že informácie, ktoré

má z titulu funkcie, využije v prospech súkromnej firmy. P. Tomeček hovorí, že ak niekto investuje do kúpy pôdy preto, aby zarobil peniaze, ide o normálny obchodný vzťah. Podobným situáciám mal zabrániť zákon o konflikte záujmov. Jeho návrh z parlamentu v januári minister spravodlivosti stiahol. Poslanci prísnosť zákona totiž úpravami oslabili. ◆

Polícia zadržala správcu

(NOVÝ ČAS, 23. 2. 2004)

Priamo pri preberaní 200-tisícového úplatku zadržala polícia správcu konkurznej podstaty Pof-

nohospodárskeho družstva Rudina právnik Ladislava L. Informoval o tom minister vnútra SR Vladimír Palko. Podľa jeho slov správca

žadal úplatok od majiteľov kysuckej firmy za to, že po speňažení majetku v konkurze prevedie na firmu určité nehnuteľnosti. Pôvodne chcel údajne štvrt milióna, po troch telefonátoch však zľavil na 200-tisíc. ◆

Vojaci by mali priznávať svoj majetok

(PRAVDA, 24. 2. 2004)

Profesionálni vojaci budú musieť počas trvania svojho služobného

pomeru podávať majetkové priznania. Počíta s tým návrh zákona o štátnej službe profesionálnych

vojakov, ktorý je v pripomienkovom konaní. Podľa návrhu zákona by vojaci podávali priznanie po prvý raz do 30 dní od vzniku služobného pomeru a potom do 31. marca za predchádzajúci rok. ◆

Vytunelovaný tunel

(PLUS 7 DNÍ, 16. 2. 2004)

Vyšetrowanie sprenevery pri výstavbe tunela Branisko je v záve-

rečnej fáze. Podľa informácií z Úradu špeciálneho prokurátora približne 180 miliónov skončilo na súkromných

účtoch. Časť financií za práce na Branisku mali štatutári Hydrosťavu presunúť subdodávateľom. V skutočnosti končili na fiktívnych účtoch. Nejde však o jediné čachre. Mnohé faktúry sa hradili duplicitne, nikomu neprekážalo, že im dali nevyhovujúci softvér, kontroly preukázali ďalšie neehospodárne nakladanie s financiami. Branisko je najväčší cestný tunel na Slovensku. Otázka je, či sa za tunelovanie tunelu niekto dostane aj za mreže. Celkovo sa totiž aj vďaka takýmto aktivitám stavba predražila takmer o osemsto miliónov - z vrecka daňových poplatníkov. ◆

TIS INFORMUJE

Dňa 3. 2. 2004 TIS zorganizovala tlačovú besedu s cieľom prezentovať svoju aktuálnu hodnotiacu správu *Korupcia a protikorupčná politika na Slovensku v roku 2003* (bližšie pozri 4. stranu).

V rámci projektu zameraného na hľadanie mechanizmov zavádzania zodpovednostných mechanizmov a transparentnosti pri poskytovaní vodárenských služieb na úrovni miest a obcí SR absolvovala v prezidentska TIS Emília Sičáková-Beblavá a programová riaditeľka TIS Daniela Zemanovičová v dňoch od 16. do 18. 2. 2004 pracovnú cestu do Bruselu zameranú na

konzultácie so zástupcami Európskej komisie o pravidlách správy a činnosti takýchto firiem.

Projektový koordinátor TIS Peter Ungváry sa v dňoch 11. - 13. 2. 2004 v Moskve zúčastnil na workshope, ktorého cieľom bolo spolu so zástupcami ďalších pobočiek Transparency International zhodnotiť fungovanie projektu Protikorupčného referenčného centra (angl. Anti-Corruption Resource Centre - ACRC).

výber z TI Newsletter, Berlín, domácej a zahraničnej tlače

AMERIKA

USA: COMPUTER ASSOCIATES INTERNATIONAL MANIPULOVALI ÚČTOVNÍCTVOM

Na súde týkajúcom sa finančných podvodov v americkej firme Computer Associates International (CAI), jeden z jej bývalých šéfov Lloyd Silverstein, ktorý sa rozhodol pre spoluprácu so súdom, priznal manipulácie so štvrtročnými ukazovateľmi v účtovníctve firmy.

CAI je významným dodávateľom programového vybavenia v USA. Podľa Silversteina manažéri firmy nielen prehliadli podobné porušovanie zákonov, ale sami pri tom pomáhali. Vyšetovanie americkej Komisie pre cenné papiere a burzy (angl. Securities and Exchange Commission - SEC) ukázalo, že štvrtročné výkazy registrujúce dokončené kontrakty sa z účtovného hľadiska neuzatvárali, čím sa umelo zvyšovali tržby a účtovný zisk firmy. Podľa Silversteina sa porušovanie zákonov dialo v rokoch 1998 až 2000. V októbri minulého roka, keď vnútrokorporátna kontrola zistila stopy zneužívania zákonov, Silverstein abdikoval z funkcie a federálnym úradníkom oznámil, že niektorí nomenovaní manažéri spoločnosti mu radili uviesť vyšetrovateľov do omylu. V korporácii prebieha kontrola účtovných výkazov audítorami, ktorá by mala určiť to, či je potrebné revidovať účtovné výkazy a na ich základe hospodárske výsledky.

EURÓPA

FRANCÚZSKO: PARÍŽ ŽIJE KORUPČNÝMI ŠKANDÁLMI

Bývalého francúzskeho ministra obrany François Léotarda odsúdili na desať mesiacov väzenia podmienene za nezákonné financovanie jeho bývalej Republikánskej strany. Bývalého šéfa jeho kabinetu a terajšieho hovorca vládneho Zväzu pre ľudové hnutie (UMP) Renauda Donnedieua de Vabres v tomto procese odsúdili

na pokutu 15-tisíc eur. Léotarda a Donnedieua de Vabres obžalovali z prania peňazí. V roku 1995 totiž presunuli cez taliansku banku Fondo sociale di cooperazione europea nezákonným spôsobom na účet Republikánskej strany päť miliónov frankov (asi 30 miliónov korún). F. Léotard, ktorý bol vtedy predsedom strany, na súde povedal, že išlo o legálny presun peňazí, ktoré ako minister obrany dostal z tajných

ČESKO: SKORUMPOVANÝ ÚRADNÍK ŽIADAL PENIAZE AJ PAPAGÁJE

Na Ministerstve životného prostredia ČR (ŽP ČR) vypukol korupčný škandál. Ministerský úradník Petr Švec - vedúci referent a špecialista na odbore ochrany prírody a krajiny - žiadal úplatky za bezproblémové udelenie licencie na obchod s exotickými zvieratami. Súd ho potrestal

fondov predsedu vlády. Tieto fondy boli zriadené v roku 1946 a zrušené v roku 2001, lebo ich využívanie nebolo možné kontrolovať. Rozsudky boli vynesené v deň, keď politické strany začínajú predkladať kandidátky na marcové regionálne voľby. UMP do nich už ide so záťažou v podobe nedávneho rozsudku nad svojím šéfom Alainom Juppém a tiež pre nezákonné financovanie politických strán. A. Juppého odsúdili za machinácie na parížskej radnici v čase starostovania terajšieho prezidenta Jacqua Chiraca. (SME, 17. 2. 2004)

dva a polročným väzením, pokutou 100 tisíc českých korún a desiatimi rokmi zákazu činnosti. Prípado 50-ročného P. Šveca vyšetrovala polícia viac ako dva roky, dodnes však o ňom nikto nevedel. Švec požadoval od obchodníkov so zvieratami za urýchlené vybavenie potrebných dovozných povolení nielen peniaze, ale aj krmivo pre vtáky a dokonca i exotické zvieratá. Na ministerstve pripravoval podklady pre udelenie licencie na obchod s ohrozenými druhmi flóry a fauny. Úplatky požadoval v rokoch 1998 až 2000, teda v dobe, keď bol

ministrom Miloš Kužvar. Podľa niektorých pracovníkov ŽP ČR sa P. Švec tešil Kužvartovej priazni a to mu údajne pomáhalo čeliť akýmkoľvek snahám o odvolanie. Súčasný minister životného prostredia ČR Libor Ambrozek potvrdil, že P. Švec bol po začatí vyšetrovania zbavený funkcie a dnes pôsobí na inom odbore. Švec sa proti rozsudku odvolal. (MLADÁ FRONTA DNES, 26. 2. 2004)

AFRIKA

KEŇA: KORUPCIA VO VLÁDNYCH KRUIHOCH

Z prieskumov Transparency International (TI) za rok 2003 vyplynulo, že vysoká miera korupcie v Keni naďalej existuje. Kritici tvrdia, že súčasná vláda bojovala s korupciou len v prvých mesiacoch svojho fungovania. Z prieskumov taktiež vyplynulo, že doterajší entuziazmus obyvateľov Kene oznamovať prípady korupcie ustupuje práve preto, že tí, od ktorých sa očakávala aktívna účasť v boji s korupciou, sú s ňou priamo spätí. Kenskí poslanci James Magara, Justin Muturi a predseda Medzinárodnej komisie právnikov (angl. International Commission of Jurists) Otieno Amolo zverejnili množstvo oznámení o tom, ako niektorí bývalí ministri, nadobudli svoj majetok. J. Magara, ktorý je zároveň predsedom Verejného účtovného výboru (angl. Public Accounts Committee), vyhlásil, že korupcia sa stala bežnou záležitosťou, čo pokladá za zlyhanie vlády v efektívnom boji proti tomuto problému. Výkonný riaditeľ národnej poľovice TI v Keni Gladwell Otieno sa priklonil k názoru, že vládu by mal zaujímať znížený záujem občanov krajiny upozorňovať na korupciu a mala by sa pokúsiť poučiť verejnosť o dôležitosti publikovania takýchto informácií. Z výsledkov aktuálnych prieskumov vyplynulo, že korupcia je v Keni najrozšírenejšia v polícii, v rezorte obrany a štátnych podnikoch. ◆

PROTIKORUPČNÉ USTANOVENIA V NOVELE ZÁKONA O ŠTÁTNEJ SLUŽBE

Dňa 31. októbra 2003 bola z iniciatívy Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR prijatá v parlamente veľká novela zákona o štátnej službe. S účinnosťou od 1. januára 2004 priniesla množstvo zásadných zmien, z ktorých veľká časť má priamy vzťah aj k odstraňovaniu korupcie. V novele došlo napr. k sprísneniu a spresneniu viacerých povinností

štátneho zamestnanca a k obmedzeniu jeho možnosti podnikať, k zavedeniu postzamestnaneckých reštrikcií, k zrušeniu inštitútu definitívy, ale aj k výraznej zmene systému odmeňovania a k zavedeniu novej profesionálnej kategórie štátnej služby, tzv. nominovanej štátnej služby. Pozrime sa teraz na tieto zmeny podrobnejšie.

Nové povinnosti štátneho zamestnanca

Novela zákona o štátnej službe (ZŠS) v prvom rade rozšírila okruh povinností štátneho zamestnanca (ŠZ) o ďalšie štyri, keď stanovila, že ŠZ musí uplatňovať ústavu, zákony, ale i etický kódex podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia, ďalej že musí rešpektovať a chrániť ľudskú dôstojnosť a ľudské práva, zabezpečiť účelné a hospodárne spravovanie a využívanie zverených finančných zdrojov, zariadení a služieb a tiež že musí oznámiť predstavenému, prípadne orgánu činnému v trestnom konaní každú stratu alebo poškodenie majetku v správe služobného úradu.

Nové obmedzenia štátneho zamestnanca

Okrem štyroch nových povinností novela ZŠS zaviedla pre ŠZ aj osem úplne nových obmedzení. Patrí medzi ne napr. zákaz vykonávať činnosť, ktorá je nedôstojná funkcie ŠZ, resp. ktorá ohrozuje jeho nestrannosť, ďalej zákaz sprostredkovať pre seba, resp. pre inú fyzickú alebo právnickú osobu obchodný styk so štátom, obcou, vyšším územným celkom (VÚC), štátnym podnikom, štátnym účelovým fondom, Fondom národného majetku SR (FNM) či vybranými rozpočtovými a príspevkovými organizáciami a tiež zákaz požadovať alebo prijímať dary alebo iné výhody, alebo navádzať iného na poskytovanie darov alebo iných výhod v súvislosti s vykonávaním štátnej služby. Dôležitým vo vzťahu k odstra-

ňovaniu korupcie je však aj zákaz nadobúdať majetok od štátu, obce, VÚC alebo FNM až na malé výnimky inak ako vo verejnej súťaži, resp. verejnej dražbe, pričom takýto zákaz sa vzťahuje i na blízke osoby ŠZ, ale aj zákaz zneužívať štátnozamestnanecké výhody a používať symboly spojené s výkonom štátnej služby na osobný prospech.

Obmedzenie podnikania a inej zárobkovej činnosti

Novela ZŠS stanovila pre ŠZ zákaz podnikania alebo vykonávania inej zárobkovej činnosti, ale zároveň aj obsahly výpočet činností, na ktoré sa tento zákaz nevzťahuje (poskytovanie zdravotnej starostlivosti, vedecká, pedagogická, lektorská, prednášateľská, prekladateľská, publicistická, literárna a umelecká činnosť, práca v táborech pre deti, angažovanie sa vo volebných a referendových komisiách, vykonávanie činnosti znalca a tlmočníka pre štátne orgány a pod.). Okrem toho musí ŠZ aj oznámiť zamestnávateľovi akýkoľvek paralelný príjem presahujúci v kalendárnom roku 50 tisíc korún. ŠZ nesmie byť ani členom riadiacich, kontrolných alebo dozorných orgánov podnikateľských subjektov. Toto síce neplatí, ak je do týchto orgánov vyslaný vládou, resp. služobným úradom. Ani v takom prípade však nemôže za členstvo v nich poberať odmenu. Akékoľvek porušenie uvedeného zákazu podnikania a inej zárobkovej činnosti je pritom závažným služobným previnením, a teda dôvodom na zníženie funkčného platu o 30 % až na tri mesiace, resp.

dôvodom na prepustenie zo štátnej služby.

Postzamestnanecké obmedzenia

Podľa novely sa ŠZ nesmie počas jedného roka od skončenia vykonávania štátnej služby zamestnať v pracovnom pomere alebo v obdobnom pracovnom vzťahu u osôb, ktorým jeho rozhodnutím bola poskytnutá štátna pomoc, podpora, výhoda alebo odpustenie povinností vyplývajúcich zo všeobecne záväzných právnych predpisov. Týmto teda došlo prvýkrát v histórii k zavedeniu tzv. postzamestnaneckých obmedzení do slovenskej štátnej služby.

Ďalšie zmeny

Novela v reakcii na dovtedajšie aplikačné problémy spresnila aj podmienky, za ktorých si ŠZ na štátnozamestnancom mieste mimoriadnej významnosti musí viesť zoznam stretnutí (tzv. denničky). Povinnosť aktívne zverejňovať obsah denníčkov režimom zákona o slobode informácií prostredníctvom internetu či inými formami síce zostáva aj naďalej zachovaná, podľa priebežného monitoringu je však táto povinnosť zo strany príslušných osôb stále porušovaná. Novela ZŠS okrem toho spresňuje aj postupy pri disciplinárnych konaniach, vrátane odvolacieho mechanizmu a tiež pri obsadzovaní štátnozamestnaneckých miest, vrátane novinky - tzv. hromadného výberového konania. Ďalším novom je rozšírenie zákazu diskriminácie pri výkone štátnej služby

o sexuálnu orientáciu. Novela ZŠS však v tejto súvislosti zároveň čiastočne ustupuje od dovtedajšej kontrovernej úpravy tzv. obráteného dôkazného bremena, ktoré v prípade obvinenia z diskriminácie zo strany ŠZ musel dovtedy niesť na príslušnom orgáne alebo na súde výhradne služobný úrad.

Nové motivačné prvky

V záujme budovania profesionálnejšej štátnej služby novela ZŠS zrušila aj dovtedy paušálny inštitút definitívy (t. j. nemožnosti prepustenia ŠZ zo štátnej služby) a priniesla dva kľúčové motivačné prvky - tzv. nominovanú štátnu službu (NŠS) a úplne nový manažérsky systém odmeňovania. Cieľom NŠS, ktorá nadväzuje na štátnu službu, je stimulovať ŠZ s mimoriadnymi osobnostnými predpokladmi (znalosť cudzích jazykov, analytické a strategické myslenie, flexibilita, riadiace schopnosti). Výhodami NŠS, do ktorej podľa všeobecných očakávaní vstúpi asi 10 % z 30-tisíc štátnych zamestnancov, bude definitíva i platové výhody. Podstatou nového systému odmeňovania, ktorý však vzbudil nevôľu hlavne medzi odborármi, je zasa zrušenie tabulkových platov a zaraďovanie ŠZ do jednotlivých platových tried nie podľa počtu odpracovaných rokov, ale na základe bodového hodnotenia kvality a výkonu úradníka. Podľa očakávaní Úradu pre verejnú službu by mal tento manažérsky spôsob odmeňovania prilákať do štátnej správy mladých a kvalifikovaných ľudí. ◆

Vladimír Pirošík

Literatúra

Hojdúchová, A.: Mení sa odmeňovanie v štátnej a verejnej správe. Sme, 3. 1. 2004.
Štátni zamestnanci - dĺžka praxe už nie je pre plat rozhodujúca. Sme, 3. 1. 2004.
Zákon č. 551/2003 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

TIS vydala súhrnnú hodnotiacu správu o korupcii a protikorupčnej politike na Slovensku v roku 2003

Transparency International Slovensko vydala v januári 2004 novú publikáciu *Korupcia a protikorupčná politika na Slovensku v roku 2003*. Transparency International Slovensko tak reaguje na situáciu, keď na Slovensku chýba správa, ktorá by poskytovala celkové hodnotenie stavu korupcie a prijatých protikorupčných opatrení v príslušnom roku

nezávislou inštitúciou. Transparency International Slovensko sa týmto pokúša o založenie tradície ročného monitorovania protikorupčných aktivít na Slovensku, ktoré by malo vždy vyústiť do vydania záverečnej hodnotiacej správy. Cieľom správy je prispieť k diskusii o potrebe realizovať protikorupčné reformy a k vyvíjaniu tlaku na ich presadenie.

Na príprave predkladanej hodnotiacej správy sa podieľalo celkovo 14 autorov. Ide o analytikov, ktorí sa dlhodobo venujú jednotlivým protikorupčným nástrojom a daným oblastiam. Publikácia nadväzuje na monitorovaciu správu o korupcii v 10 prístupujúcich krajinách EÚ, ktorú spracovala Transparency International Slovensko v rámci partnerského projektu pod názvom Monitorovanie prístupového procesu do Európskej únie: korupcia a protikorupčná politika v roku 2002.

Nová publikácia *Korupcia a protikorupčná politika na Slovensku v roku 2003*, ktorá vyšla v tomto roku v malom náklade 150 exemplárov, prináša na 360 normostranách hodnotenie korupcie a protikorupčných aktivít v jednotlivých oblastiach slovenského spoločenského života. Bližšie sa pozerá na rozsah korupcie na Slovensku na základe prieskumov verejnej mienky, poukazuje na oficiálnu politickú stratégiu boja proti korupcii, medzinárodné dohovory a spoluprácu v oblasti boja proti korupcii. V rozsiahlejšej kapitole poskytuje obraz o jednotlivých inštitúciách verejného sektora - z hľadiska protikorupčnej politiky analyzuje výkonnú, legislatívnu a súdnu moc, vybrané verejnoprávne inštitúcie, kontrolné inštitúcie, regulátorov, územnú samosprávu, podnikanie štátu a obce. V ďalších samostatných kapitolách sa zameriava na médiá, súkromný sektor či mimovládne organizácie.

Do pozornosti sa z hľadiska zavádzania protikorupčných mechanizmov dostali aj vybrané príklady organizovaných záujmov, a to konkrétne učiteľia, poľnohospodári a advokáti. V správe je venovaný priestor aj téme financovania politických strán a kampaní, ktorá bola v roku 2003 predmetom zvýšeného záujmu.

Správa konštatuje, že v roku 2003 sa nepodarilo zaviesť nové pravidlá na politicky citlivom fronte - v oblastiach, ako sú konflikt záujmov, pravidlá pre financovanie politických strán a kampaní a obmedzenie imunity. Pretrvávajú politické nominácie vo verejnom sektore. Zavedeniu protikorupčných reforiem sa vyhýba aj územná samospráva. Ani záujmová samospráva nekladla v roku 2003 dôraz na zavedenie samoočistných mechanizmov. V roku 2003 pokračovali viaceré škandály s korupčným a klientelistickým pozadím. Poukazujú na to, že tieto fenomény zapustili na Slovensku svoje hlboké korene.

Boj proti korupcii na Slovensku v roku 2003 preto správa charakterizuje ako snahu popasovať sa s týmto fenoménom na viacerých frontoch - v oblasti prevencie aj represie. Túto snahu je možné vnímať ako pokus o druhú vlnu protikorupčných reforiem, pričom za prvú možno pokladať napríklad zákon o prístupe k informáciám a zavedenie súdneho manažmentu. V sú-

časnosti existuje zhoda v názoroch na potrebu prijatia protikorupčných opatrení. Viaceré inštitúcie verejného sektora pracujú na príprave noviel zákonov, časť z nich prechádza legislatívnym konaním, niektoré zákony už boli prijaté. Príkladom je zákon o výkone prác vo verejnom záujme a zákon, ktorým sa

zriaďuje Špeciálny súd a Úrad špeciálneho prokurátora. Korupcii sa aj naďalej venuje mediálna pozornosť. Venovali sa jej aj mimovládne organizácie. Vláda a parlament, ako už bolo naznačené, sa tiež pokúsili o krok vpred na viacerých protikorupčných frontoch. Aký veľký krok sa im v skutočnosti podaril, však ukážu až výsledky implementácia zmien v praxi.

V tlačenej podobe je publikácia dostupná v „Protikorupčnej“ knižnici Transparency International Slovensko na adrese Bajkalská 25, Bratislava 212 (budova COOP Jednota, 1. poschodie, vedľa budovy hotela Holiday Inn). Elektronická verzia publikácie je prístupná aj na www.transparency.sk.

